

KUTSESTANDARD

Valgustaja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Valgustaja 4. taseme kutsestandard on tööturu nõudmistele vastavate koolituskavade ja õppeprogrammide koostamise ja isiku kompetentsuse hindamise alus.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Valgustaja, tase 4	4

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Valgustaja töö eesmärk on sündmuse nähtavaks tegemine, tehnilise materjali tundmine ja vastava optimaalse lahenduse leidmine valgustuse kvaliteetseks esitamiseks ja valgusreži'i salvestamiseks. Tema töö on valgusreži'i salvestamine ja töötlemine. Valgustaja vastutab nii loominguiliselt kui tehniliselt siseinterjööri ja välivõtete valgusefektide saavutamise eest läbi valguse paigutuse, tugevuse ja värvilahenduste. Ta teeb koostööd lavastaja/režissööri, valguskujundaja, operaatori, ja kunstnikuga. Valgustaja orienteerub valgustuse iseärasustes ja väljendusvahendites. Ta leiab sobiva tehnoloogilise lahenduse, kasutades erinevaid seadmeid ja arvestades looduslikke ning tehnilisi tingimusi. Valgustaja on võimeline lahendama mittestandardseid olukordi ja looma positiivse suhtluskeskkonna. Ta võib töötada kollektiivi liikmena, vabakutselise loovisikuna jne. Vajalik on pidev enesetäiendamine. Takistuseks valgustajana töötamisele võivad olla nägemis- ja kuulmiskahjustused ning epilepsia.

Valgustaja kutsealal on kolm kutset:

4. taseme valgustaja teeb vajadusel lihtsamaid hooldusi (nt lambivahetus, aegunud värvifiltrite vahetus jm), monteerib/demonteerib valgustehnikat vastavalt etteantud joonistele, paigaldab valgustehnika vastavalt juhistele, töötab artisti jälgiva valgustehnikaga (followspot) ning järgib valgustehnikaga töötamisel kehtestatud ohutusnõudeid.

6. taseme valgusmeister teeb lisaks valgustajatööle tootja ettenähtud perioodilist valgustehnika hooldust ja juhendab selle tegemist, tunneb sündmuse stsenaariumit ning valgustehnilisi vajadusi, juhendab sündmuse valgustehnilist montaaži ning suunamist ja töötab valguspuldiga, mängib maha sündmuse eelprogrammeeritud valguspartituuri.

6. taseme valguskujundaja tutvub ettevalmistatava sündmuse materjaliga (tekst, muusika, stsenaarium jm), arutab lavastajaga (produtsendiga) sündmuse valguskontseptsiooni, koostab režiitabeli ehk lina või storyboardi või mõlemad, koostab sündmusele valgustehnika montaaži- ja suunaplaani, samuti valgusproovide toimumise ajagraafiku, osaleb valgusproovides ning salvestab valguspildid valguspulti või kasutab salvestamisel valguskujundaja assistenti/valguspuldi operaatorit ja osaleb vajadusel sündmuse taastusproovides.

A.2 Tööosad

- A.2.1 Valgustehnika paigaldamine, säilitamine ja hooldamine.
- A.2.2 Sündmuse teenindamine.
- A.2.3 Ohutusnõuete järgimine.
- A.2.4 Valgustaja kutseline käitumine ja tegutsemine.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Valgustaja töö on loominguiline. Töö võib toimuda nii ruumis kui vabas õhus ja on vahelduva iseloomuga.

A.4 Töövahendid

Valgusaparatuur, valguspult.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

- 1) loovus;

- 2) teenindusvalmidus;
- 3) meeskonnatöö;
- 4) analüüsivõime;
- 5) pingetaluvus;
- 6) vastutustunne;
- 7) suhtlemisoskus;
- 8) tulemusele orienteeritus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Valgustajaks saab õppeasutuses õppides või erialal töötades ja end pidevalt täiendades.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Valgustaja.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Valgustaja 4. taseme kutse taotlemisel on vajalik kõikide kompetentside tõendamine.

B.2 Kompetentsid

B.2.1 Valgustehnika paigaldamine, säilitamine ja hooldamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Paigaldab seadmed vastavalt joonistele (paigutusplaan, signaali jaotusplaan ja energia jaotusplaan) ja arvestades ohutusnõudeid (nt ettenähtud turvatrossid, riputuskonksud jm).
2. Suunab seadmed vastavalt suunanimekirja/plaanile ja valguskujundaja juhendamisele.
3. Säilitab seadmed selleks ettenähtud kohas ja viisil (nt transportkastid, ladu jm), arvestades ohutusnõudeid.
4. Hooldab seadmeid, lähtudes seadme tootja nõuetest ja asutuses kehtestatud hooldusjuhendist.
5. Tagab seadmete turvalise pakendamise seadmete transportimiseks, lähtudes juhenditest ja ohutusnõuetest.
6. Probleemide ilmnemisel teavitab vahetut juhti.

B.2.2 Sündmuse teenindamine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Kõrvaldab sündmuse ajal tekkinud pisirikked vastavalt oma pädevusele.
2. Kasutab sündmuse jooksul jälgimisprojektorit, lähtudes sündmuse kontseptsioonist.
3. Paigutab seadmed sündmuse ajal ümber, lähtudes kontseptsioonist ja paigutusplaanist.
4. Vajadusel kasutab sündmuse ajal eriefektide seadmeid (nt tossumasin, mullimasin, vahumasin, tuleefekt jt), lähtudes kasutusjuhenditest.
5. Kasutab oma töös võõrkeelt tasemel A2 (vt lisa 1).

B.2.3 Ohutusnõuete järgimine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Järgib oma töös üldiseid ohustehnikanõudeid.
2. Hindab töökeskkonna võimalikke riske (nt valgustamisel libedal pinnasel, kõrguses, liikluses, sadamas, tehases, autorallil jm). Probleemide ilmnemisel teavitab koheselt vahetut juhti.
3. Järgib valgustehnika eripäraseid ohutusnõudeid (nt valgustustehnika kinnitamine, valgustustehnika kaal ja konstruktsioon ning aluste stabiilsus jm).

B.2.4 Valgustaja kutseline käitumine ja tegutsemine

EKR tase 4

Tegevusnäitajad:

1. Arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva professionaalse arengu.
2. Töötab hästi situatsioonides, mis nõuavad avatust uute ideede ja kogemuste suhtes. Otsib õppimisvõimalusi. Läheneb olukordade ja probleemide lahendamisele innovaatselt ja loovalt.
3. Reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt.
1. Reageerib muutustele ja kohaneb nendega hästi. Talub pinget ja tuleb hästi toime tagasilöökidega.

2. Analüüsib ebaõnnestumisi ja oskab eksimustest õppida.
3. Talub ebamääraseid olukordi ja situatsioone ning oskab ära kasutada neist tulenevaid positiivseid võimalusi.
4. Arvestab protsesside ja tegevuste finantsilist poolt.
5. Suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida.
6. Määratleb isiklikud arengustrateegiad. Kasutab ära arengu- ja koolitusvõimalused.
7. Kohaneb meeskonnaga ja loob meeskonnavaimu.
8. Järgib tööeeskirju ja ohutusnõudeid.
9. Järgib omatöös kutsealaga seonduvaid õigusakte.
10. Peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi.
11. Pakub alternatiive probleemide lahendamiseks.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-20112014-2.1/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Margus Vaigur, TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia, Endla Teater Anton Kulagin, Rahvusooper Estonia Rein Pruul, Balti Filmi- ja Meediakool Olev Luhaäär, E&T OÜ Taavo Kongi, Eesti Rahvusringhääling
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	22
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.11.2014
6. Kutsestandard kehtib kuni	09.04.2019
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3521 Audiovisuaal- ja ringhäälingutehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Lighting technician, level 4
Vene keeles	осветитель
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	